

2023 – DOSARELE PATRIMONIULUI (CXXXVIII):

Șelimbărul, poarta pe care Mihai Viteazul a deschis-o!

- odihnă n'are un trup care este îmbucătățit? - să-i scoată din iadul crâșmelor!

Colectiile Fischer 1930

Descoperiți
MOVILA
LUI MIHAI

M.N. Brukenthal

toți creștinii
se bucură
pomenind
numele lui
Mihai
Voevodul?

Asasinatul
de la Turda

Troița - vedere aeriană

Șelimbărul, este poarta pe care Mihai Viteazul,
... a deschis-o cu biruința sa și ostașilor lui!
odihnă n'are un trup care este îmbucătățit!
să-i scoată din iadul crâșmelor!

casele culturale

Dosarele
patrimoniului (CXXXVIII)

700 **Șelimbăr**

Anul comemorativ al innografiilor
și cântăreților bisericești (psalți)

Anul omagial al pastorației
persoanelor vârstnice

La 700 de ani de atestare documentară a localității Șelimbăr, semnalăm păstrarea în Arhivele Naționale Sibiu a articolului „Troita pe movila lui Mihai Viteazul”(decupat din „Universul” - 19 noiembrie 1925): «Sibiu, 15 Noembrie. Cu mare fast, s'a făcut astăzi sfințirea unei troițe pe movila lui Mihai Viteazul la Șelimbăr, în amintirea eroilor căzuți în luptele pentru desrobirea neamului în anul 1599, când Voevodul Mihai a câștigat strălucita biruință contra principelui ungar Andrei Batori.

La solemnitate au luat parte și dnii miniștri Al. Constantinescu și Lapedatu.

Dimineața, la orele 8 s'a oficiat un serviciu divin în Catedrala ortodoxă din Sibiu, de unde la orele 10,30 s'a format un impozant cortegiu care a pornit la movilă, 3 jum. km departe de Sibiu. La orele 11 se găsesc adunate în jurul movilei dela Șelimbăr toate trupele din garnizoană cu drapel și muzică, precum și toate liceele, școlile uniunei de meseriași, etc., iar la orele 11,30 sosesc d-nii miniștri Constantinescu și Lapedatu însoțiți de I.P.S.S. Mitropolitul N. Bălan al Ardealului, general Cihoschi, comand. Corp 7 arm., d. Boiu, prefectul județului și reprezentanții autorităților civile și militare.

Cuvântarea mitropolitului Bălan. I.P.S.S. Mitropolitul, înconjurat de un numeros cler, oficiază slujba pentru odihna sufletelor eroilor morți în luptele de la 1599, înmormântați sub această glie, deasupra căreia s'a ridicat această troiță, de către asociațiunea „Astra” cu concursul Soc. mormintele eroilor. După terminarea serviciului divin I.P.S.S. a rostit o cuvântare, prin care,

pornind de la ideea înrădăcinată în popor că **odihnă n'are un trup care este îmbucătățit**, ajunge la **constatarea că Mihai poate dormi acum liniștit: într'o țară îi zace craniul la mănăstirea Dealului și trupul la Turda**. Aduce elogiul eroului martir și arată cum exproprierea de astăzi pe seama țăranilor pe cari a încercat și Mihai să-i împrădierească atunci, este un fapt împlinit. Mulțumește d-lor miniștri că au onorat cu prezența lor solemnitatea.

Discursul d-lui ministru al domeniilor. Dl. ministru Al. Constantinescu, luând apoi cuvântul, spune: „**Rareori mi-a fost dat să iau parte cu atâta emoțiune și înălțătoare bucurie sufletească** și la puține prilejuri am simțit atâta mândrie națională, ca la această adunare, la care ne chiamă amintirile cele mai scumpe ale poporului nostru și ale trecutului lui. De pretutindeni ne-a adunat aci, împrejurul acestei troițe nepieritoare, impulsivitatea fără de șovăire și fără răgaz a simțirilor patriotice. Domnilor, pe această câmpie a Șelimbărului, în ziua de 28 octombrie 1599, Mihai Viteazul a frânt oștile lui Andrei Batori. **Șelimbărul, este poarta pe care Mihai Viteazul, voevodul Țării românești a deschis-o cu biruința sa și ostașilor lui**, pentru înfăptuirea idealului nostru de unitate națională. **Aici, pe această brazdă, a sângerat prima oștire românească**, ce mergea, călăuzită de înalta năzuință a marelui Voievod, să cucerească țara Ardealului pentru el și pentru Români, și tot aici acest mare prinț al creștinătății. Craiul Mihai, **a frânt zăgăzul vrăjmașilor**, cari unelteau în umbra semi-lunei ce avea să se suie până sub zidurile Vienei. **Apărător al datinei strămoșești și al ortodoxiei române**, credință unică a neamului întreg de atunci, Mihai Viteazul, după strălucita izbândă de la Călugăreni, nu era numai Voievodul Țării românești, care apăra de năvălirea păgână a Turcilor, pământul țării noastre, ci astfel cum cugetul lui înțelegea, era acel prinț al creștinătății, ce frânge oștirile sultanului cu tunurile triumfătoare înfipte în zidurile cetății din Buda. Când sceptrul lui eroic a adăpostit mare parte din pământul tuturor Românilor, înfăptuind idealul unirei naționale, biruința lui a fost biruința tuturor creștinilor și **toți creștinii se bucură pomenind numele lui Mihai Voievodul Domn** a toată Țara românească, al țării Ardealului și al Moldovei. Iată de ce **această brazdă a Șelimbărului, plămădită cu atâta substanță eroică și cu atâta credință națională și strămoșească, glăsuește și ne aprinde inimile cu cea mai sfântă văpaie**. Iar astăzi, când după fericita sărbătorire a împrădiării ce ne a fost dat să înfăptuim acum doi ani, această brazdă însăș este în stăpânirea țăranului român, simțim pogorînd asupra noastră binecuvântarea durerilor trecutului și încununarea voinței vitejilor biruitori de la Șelimbăr, cari luptau ca acest pământ să fie al Românilor și numai al Românilor. Săvârșirea împrădiării pe această câmpie, înfăptuește cea mai scumpă din năzuințele Voievodului Mihai și a oștirilor lui, scris cu sânge, cu credință și cu durere și reîmprospătată aici cu sângele ostașilor români în toamna anului 1916. **Asasinatul de la Turda din 1601**, care stinge, cu viața marelui voievod, și gloria stăpânirii românești în această țară a Ardealului, **se înfrățește cu roada însângerată a mucenicilor Horia, Cloșca și Crișan și cu nebunia dureroasă, dar strălucitoare de mândrie a lui Avram Iancu**, având asupra mincinoasei hlamide împărătești din Viena, **pata rușinoasă a sângelui nevinovat ce nu piere**. Dar dreptatea popoarelor și-a sunat ceasul în 1916 și de pe crestele Carpaților, într'un avînt înălțător spre frații din Ardeal a apărut ostașul român, condus de înțeleptul și marele nostru Rege.

În pieptul lui clocotea avântul arcașilor de la Șelimbăr, în sângele lui se frământau durerile martirilor neamului întreg, în sclipirea ochilor lui strălucea năzuința vitejilor lui Mihai, iar în văzduh sus, în tăriile cerului, de acolo unde coboară lumina și dreptatea, se rotea pajura triumfătoare, simbolul biruinței românești care a pus pe capul celui de al II-lea Rege al României mici, Coroana Primului Rege al României mari. Pe drumul croit de Mihai Viteazul **în câmpia**

Șelimbărilor, s'a avântat izbânda, a înfrânt vrăjmașul și s'a înfipt România Mare".* Mai vorbesc d-nii generali G.Dragu, dr. G.Preda, vicepreședinte al asoc. „Astra”, prefect Boiu, iar d. Bucuță din partea fundației „*Principele Carol*”. A urmat defilarea trupelor și școlilor în ordinea următoare: Grupul de cercetași din Sibiu, liceul „Gh. Lazăr”, ofițerii din garnizoană și trupă, elevii școlii militare de infanterie No. 2 și restul trupelor din garnizoana Sibiu. La orele 12 jum. asistenții s'au înapoiat la Sibiu, întrunindu-se la o masă comună în sala restaurantului Bulevard. La banchet au luat cuvântul I.P.S.S. Mitropolitul Niculae, d. ministru Constantinescu și d.dr.Gh. Preda, cari, după ce au relevat importanța actului săvârșit, au toastat pentru guvern și întreaga dinastie. La orele 4 a urmat un festival în sala teatrului orașenesc unde, Reuniunea de muzică corală Gh. Dima sub conducerea profesorului N. Oancea, a executat cu măiestrie mai multe bucăți, după care câțiva elevi de liceu au declamat mai multe poezii de Bolintineanu și Alecsandri, pentru marele Voevod Mihai. Tot cu această ocazie, d. ministru Lapedatu a desvoltat o conferință prin care a relevat toate faptele eroice ale voevodului Mihai, scoțînd în evidență importanța strălucitelor bătălii date de Mihai la Șelimbăr și Călugăreni. Mulțumește apoi „Astrei” pentru desăvârșirea acestei opere, și promite că în noul buget va prevedea 100.000 lei pentru nevoile asociației. La orele 6 seara, serbarea a luat sfârșit. Corespondent ...».

Asociațiunea ASTRA a comunicat știrea privind sărbătoarea ridicării troiței pe „**Movila lui Mihai**” întregii prese (apărută sub titlul „**Frumoasa serbare de la Șelimbăr**”), alături de informația că „**În fiecare sat se va da pământ și pentru zidirea unei case culturale**” (a se vedea „**Lumina Satelor**” 22 noiembrie 1925, nr. 48). Reproducem parțial știrea: «(...) Un ordin cuminte este acesta și e de dorit a se înfăptui pe tot locul unde este pământ de împărțit. Fiecare sat să-și umble în de rând pentru această treabă, căci **casa culturală este un așezământ ce trebuie să stea alături de biserică și școala satului**. Casa culturală e chemată să-i adune pe oameni Duminecile după amiaza, serile și oricând au răgaz, **să-i adune la cetire de gazete, de cărți bune, la sfaturi folositoare, la planuri alese**. Casa culturală e chemată să-i scoată rând pe rând pe oameni din iadul crâșmelor. **Casele culturale au cele mai frumoase chemări**. Toți cărturarii, fruntașii și conducătorii satelor au datoria să stărue pentru clădirea caselor culturale».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2023-dosarele-patrimoniului-cxxxviii-selimbarul-poarta-pe-care-mihai-viteazul-a-deschis-o-odihna-nare-un-trup-care-este-imbucatatit-sa-i-scoata-din-iadul-crasmelor-171396.html>

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2023 Dosarele patrimoniului (CXXXVIII): Șelimbărilor, poarta pe care Mihai Viteazul a deschis-o! - odihnă n'are un trup care este îmbucătățit? - să-i scoată din iadul crâșmelor!

Marius HALMAGHI 10.08.2023 19:56 836 vizualizari 0 comentarii

Risco
Verifica situatia clientilor tai!
Acces nelimitat

În: Tribuna, 10 august 2023